

Magistrát hl. m. Prahy
Odbor ochrany prostředí
Jungmannova 35/29
110 00 Praha

Podatel:

Městská část Praha 20, IČO: 00240192, sídlem Jívanská 647, Horní Počernice, 193 21 Praha 9

Připomínky k oznámení záměru „BASF Stavební hmoty Česká republika s.r.o. – Navýšení kapacity výroby Horní Počernice“, k. ú. Horní Počernice dle § 6 odst. 8 zákona č. 100/2001 Sb.

I. Úvod

Předmětem zjišťovacího řízení ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), je záměr „BASF Stavební hmoty Česká republika s.r.o. – Navýšení kapacity výroby Horní Počernice“ (dále jen „záměr“). Oznamovatelem záměru je společnost BASF Stavební hmoty Česká republika s.r.o., sídlem K Májovu 1244, 537 01 Chrudim, IČO: 492 86 242. Zpracovatelem oznámení je Ing. Radek Píša.

Záměr se nachází v městské části Praha-Horní Počernice, v jihovýchodní části průmyslové oblasti, v hale D2, majitele P3 Prague Horní Počernice 1 s.r.o. Záměrem investora je navýšení kapacity výroby přísad do betonu ze stávajících 5 000 tun/rok na 7 000 tun/rok. Se záměrem nebude spojena výstavba nových hal či provozních zařízení.

Podatel tímto podle § 6 odst. 8 zákona EIA v zákonem stanovené lhůtě 30 dnů podává ke zveřejněnému oznámení následující **nesouhlasné vyjádření**.

II. Připomínky

1. Problematika kumulativních a synergických vlivů

Podatel předně upozorňuje, že podle Přílohy č. 2 zákona EIA je mj. kritériem pro zjišťovací řízení charakteristika záměru, kdy parametry záměru musí být zváženy se zvláštním zřetelem **na kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů (realizovaných, povolených, připravovaných, uvažovaných)**. V Příloze č. 3 zákona EIA jsou stanoveny náležitosti

oznámení, přičemž základním údajem je mj. charakter záměru a **možnost kumulace s jinými záměry**.

V této souvislosti je možné odkázat na judikaturu Soudního dvora EU ke směrnici o posuzování vlivů na životní prostředí (směrnici EIA), z níž mimo jiné vyplývá, že *„jelikož posouzení vlivu na životní prostředí musí zejména vhodně identifikovat, popsat a posoudit nepřímé vlivy záměru, musí toto posouzení zahrnovat i analýzu kumulativních vlivů na životní prostředí, které může mít tento záměr, je-li posuzován společně s ostatními záměry, neboť takováto analýza je nezbytná pro zajištění toho, aby posouzení zahrnuo přezkum všech významných vlivů dotčeného záměru na životní prostředí“* (rozsudek ze dne 24. 11. 2011 ve věci C-404/09, Komise proti Španělsku, bod 80).

Dále lze analogicky poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu k hodnocení kumulativních vlivů v rámci vyhodnocení „SEA“ pro územně plánovací dokumentaci. V rozsudku ze dne 18. 1. 2011, č. j. 1 Ao 2/2010 – 185, NSS uvedl, že *„ustanovení § 10i zákona č. 100/2001 Sb. případně ve spojení s relevantními ustanoveními přílohy II směrnice 85/337/EHS, je třeba považovat za kogentní normy, které vyjadřují zájem na ochraně životního prostředí a zejména zájem na zachování udržitelného rozvoje společnosti, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů (§ 1 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí). Tyto normy v duchu základní zásady ochrany životního prostředí, podle níž nesmí být území zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení (§ 11 zákona č. 17/1992 Sb.), zajišťují v souladu s § 17 odst. 2 zákona č. 17/1992 Sb. vyhodnocení vlivů územně plánovací dokumentace na životní prostředí.“*

Z bodu [63] rozsudku NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011–526 plyne, že *„pro řádné posouzení kumulativních a synergických vlivů je třeba nejprve řádně zjistit skutkový stav (slovy zákona současný stav životního prostředí v řešeném území), vytipovat charakteristiky životního prostředí, které by mohly být kumulativními a synergickými vlivy významně ovlivněny, a vytipovat konkrétní lokality, v nichž by mohly kumulativní a synergické vlivy vznikat a působit.“* V bodě [72] téhož rozsudku NSS dále uvedl, že v rámci hodnocení kumulativních vlivů *„je zpracovatel povinen postupovat vždy v souladu se zásadou předběžné opatrnosti – vycházet z nejhorší možné varianty a zohlednit i takové plánované záměry (činnosti), jejichž realizace je v budoucnu nejistá.“* a v následujícím bodě pak dodal, že *„alespoň hrubý odhad plánované zátěže musí být vždy možný“*.

Tyto závěry lze vztáhnout i daný případ.

- a) U posuzovaného provozu dochází k postupnému navyšování kapacit výroby, a tedy i dopravy. Zároveň se záměr nachází cca uprostřed průmyslového areálu, jehož délka je asi 2 km. Jeho vzdálenost od ostatních provozů v tomto areálu je tedy do 1 km. *„Dle pětiletých průměrů uvedených na portále ČHMÚ dochází k překračování průměrné roční imisní koncentrace benzo-a-pyren. To je dáno zejména průmyslově využívanou částí Horních Počernic a související dopravou, která do této části najíždí“* (str. 24 Oznámení). Tabulka 2 na str. 14-15 Oznámení uvádí záměry projednané na k. ú. Horní Počernice dle informačního systému EIA od roku 2015. **Se žádným z nich není provedeno vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů**, přičemž argumentem je přílišná vzdálenost jiných záměrů nebo jejich odlišný charakter. Tato argumentace je i s ohledem na výše uvedené závěry soudů irelevantní, jelikož i ostatní zmíněné

záměry budou generovat novou dopravu, a tedy stejné znečišťující látky vč. benzo(a)pyrenu jako záměr hodnocený. **Je nezbytně nutné, aby hodnocení kumulativních a synergických vlivů bylo řádně provedeno**, a to i mezi záměry průmyslové výroby a např. zástavbou nebo dopravními stavbami, a to i několik km vzdálenými. Jako příklad lze uvést záměr „Mercedes Benz After – Sales Logistics Center“ (https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_STC2101), kde bylo v rámci jedné z výpočtových variant rozptylové studie provedeno i zahrnutí emisí z dalších plánovaných provozů a staveb situovaných ve vzdálenějším okolí záměru, i když s vlastním záměrem příčinně nesouvisely a často se jednalo o jiné typy záměrů (skladovací a výrobní haly, obalovna, papírna, mrazárna, přeložka silnice, rozvoj bydlení a letiště).

- b) Na str. 15 Oznámení se píše: „Dále bylo v lokalitě od roku 2015 projednáno několik záměrů tzv. podlimitních. U těchto záměrů se nepředpokládá žádný významný vliv, a tedy nejsou uvažovány ani kumulativně.“ Zákon EIA u hodnocení kumulativních a synergických vlivů nestanoví, že podlimitní záměry nemají být zahrnuty. I ty mohou generovat příspěvky k celkové imisní situaci, které jsou samy o sobě nevýznamné, ale v součtu s jinými záměry mohou tvořit významný podíl na stávajícím problému znečištění ovzduší v předmětné městské části.

2. Doprava vyvolaná záměrem

- a) Na str. 15 Oznámení se píše, že „záměr se nachází v průmyslové zóně a prakticky je tak vyloučen významný vliv na blízké obytné objekty.“ Na str. 26 Oznámení se píše, že „je uvažována doprava ve směru na dálnici D10 (100 % HDV, 50 % LDV) nebo směrem na dálnici D11, přes ulici Náchodská (50 % LDV).“ Ulice Náchodská se v městské čtvrti nachází již v oblasti obytných objektů. Citované tvrzení na str. 15 Oznámení je tedy sporné.
- b) V Oznámení se na str. 19 píše: „Stávající návoz je podle evidence provozovatele tvořen přibližně 112 cisternami za rok. Odvoz surovin je pak tvořen cca 875 dodávkami po území ČR a 75 nákladními vozidly na Slovensko. Pro účely výpočtu je tak uvažováno s nárůstem výroby o 2 000 tun, čemuž odpovídá přibližně 45 cisteren ročně k návozu. Pro odvoz se uvažuje navýšení o 30 nákladních vozidel na Slovensko a 350 dodávek po ČR za rok. Pro účely hodnocení jsou důležitá denní intenzity. Zohledněn je přitom zejména sezónní provoz, kdy 85 % celé výroby a tedy odvozu a dovozu je koncentrován do 9 měsíců od března do listopadu. Je tedy uvažováno 5 pracovních dnů po 4 týdnech a 9 měsících, což je celkově 180 dnů.“ Následuje tabulka 4, kde jsou uvedeny maximální počty vozidel za den. Při uvažování citovaných číselných hodnot z tabulky vyplývá, že uvažované počty vozidel po navýšení výroby byly do 9 měsíců rozpočítány rovnoměrně se zaokrouhlením výsledných hodnot nahoru. Tuto úvahu lze považovat za nereálnou, jelikož nelze předpokládat, že poptávka bude existovat od března do listopadu každý pracovní den a ve stejné výši. Nebude-li tedy některý den existovat nebo bude nižší, lze logickou úvahou dojít k závěru, že v jiné dny vč. časů dopravní špičky bude doprava intenzivnější, než indikuje tabulka č. 4. **Hodnoty v tabulce 4 tedy podatel považuje za podhodnocené.** Nelze také vyloučit, že v některé dny i v době dopravní špičky pojedou větší počet vozidel přes ulici Náchodskou, která je již dnes silně zatíženou dopravní tepnou.

3. Ostatní

- a) Na str. 22 Oznámení se píše, že „pro účely osvětlení v hale, míchacího zařízení, administrativního provozu a nabíjení vysokozdvíhových vozíků je v areálu k dispozici elektrická energie. Vlivem zvýšení vyráběného množství bude po delší dobu nasazena manipulační technika a rovněž elektrické míchadlo.“ V příslušné kapitole (B.II.3 – Využití surovinových a energetických zdrojů) však nárůst spotřeby elektrické energie není nijak vyčíslen.
- b) Na str. 24 Oznámení se uvádí, že „samotný výrobní proces je řešen jako míchání většinou kapalných vstupních surovin do finálního produktu. (...) V hale je vzduchotechnika, která zajišťuje výměnu vzduchu v hale pro zlepšení pracovních podmínek, zejména v prostoru míchání produktů. Nejedná se ale o významný stacionární zdroj znečištění ovzduší, kde by byl předpoklad významnějšího množství emisí znečišťujících látek.“ Určité množství krystalických a práškových materiálů, z toho některých zdraví škodlivých, je uvedeno v příloze č. 3 (Seznam skladovaných produktů). V Oznámení není uvedeno, zda a jaké má mít vzduchotechnika v hale filtry a není tedy možné posoudit, zda se opravdu jedná o nevýznamný zdroj znečištění venkovního ovzduší. Také není uvedeno, zda je možné při výrobě produktů očekávat tvorbu zápachu.
- c) „Pro účely posouzení znečištění ovzduší byl proveden zjednodušený výpočet v programu Symos '97 pro znečištění ovzduší z dopravy“ (str. 25 Oznámení), který vykazuje následující nedostatky:
- Plynulost provozu byla zvolena 3 (tabulka 8, str. 27 Oznámení), která dle uživatelské příručky výpočetního programu MEFA odpovídá plynulému provozu ve městě, kdy vozidla občas zastavují na křižovatkách. Na ulici Náchodská se však v době ranních i odpoledních dopravních špiček tvoří stojící nebo popojíždějící kolony,¹ je tedy třeba zvolit plynulost provozu 8-9.
  - Intenzita provozu v tabulce 11 na str. 28 a v tabulce 12 na str. 29 odpovídá průměrné intenzitě vypočtené postupem popsáním v bodě III.b výše. Je tedy pravděpodobně pro některé dny podceňena. Stejný nedostatek vykazuje i výpočet hlukové zátěže (str. 38 Oznámení).
  - K meteorologickým podkladům vstupujícím do výpočtu nejsou poskytnuty všechny informace (zeměpisné souřadnice větrné růžice, její grafická forma a období, pro které byla zpracována) dle Metodického pokynu MŽP, Odboru ochrany ovzduší, pro vypracování rozptylových studií podle § 32 odst. 1 písm. e) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.
  - „Pro zhodnocení vlivu záměru na ovzduší byly využity běžné bilanční propočty a fyzikální přepočty společně s programem SYMOS '97, verze 2006“ (str. 62 Oznámení). V současné době je nejaktuálnější verze programu z roku 2013, kterou by bylo vhodné pro výpočet použít.

---

¹ Zmíněný úsek patří v Praze mezi sledovanou komunikační síť, intenzity dopravy lze zjistit na webu TSK a.s.: <http://www.tsk-praha.cz/wps/portal/root/dopravni-inzenyrvstvi/intenzity-dopravy>
http://www.tsk-praha.cz/wps/wcm/connect/www.tsk-praha.cz20642/b4ddabc3-1e61-4c9b-9e93-507e2f87765e/Sledovana_sit_pro_dopravni_scitani_CELA_PRAHA_2017.pdf?MOD=AJPERES&Sledovana_komunikacni_sit_cela_praha_2017

- d) Na str. 47 Oznámení je uveden popis stávající imisní situace v zájmovém území. Tabulka 31 uvádí pětiletou průměrnou imisní koncentraci v 1 x 1 km čtverci situovaném přímo v místě záměru. Je však vhodné charakterizovat průměrné koncentrace (uvést jejich rozsah nebo maximální hodnotu nebo zobrazit výsek příslušné mapy) v celém zájmovém území, tj. prostoru, pro který byl provedený výpočet rozptylovým modelem. V předmětném úseku ulice Náchodská je tak uveden roční průměr koncentrace benzo(a)pyrenu 1,31 ng/m³, zatímco v místě Záměru je 1,19 ng/m³ (imisní limit je 1 ng/m³).
- e) Na str. 62 Oznámení se píše, že „*prognostické metody použité v jednotlivých oblastech hodnocení jsou vždy postaveny na základě současného stupně poznání.*“ Ačkoli je model SYMOS'97 z hlediska české legislativy referenčním modelem, je třeba zdůraznit, že je starý 20 let a vykazuje řadu zjednodušení a omezení. Coby gaussovský model je typem rozptylového modelu sice nejjednoduššího, avšak v odborné literatuře již překonaného (přesnější popis skutečnosti dávají modely euleriánské a lagrangeovské).

III. Závěr

Na str. 15 Oznámení se píše, že: „*lokalita s ohledem na průmyslové využití je poměrně dost zatížena dopravou (...) Nicméně samotné intenzity spojené se záměrem nezpůsobí žádné výrazné navýšení a naopak oproti stávajícímu provozu jsou nevýznamné.*“ V případě dopravně tak významně zatížené oblasti, jako je územní Městské části Praha 20, nelze významnost vlivu jednoho záměru posuzovat ve vztahu k celkovému stávajícímu provozu, na kterém má podíl jak celá průmyslová zóna, tak rezidenční i tranzitní doprava. **Zásadní nedostatkem oznámení záměru je absence hodnocení kumulativních a synergických vlivů,** neboť v zájmové oblasti bylo v posledních letech řešeno několik záměrů, které v součtu mohou generovat významný příspěvek k znečištění ovzduší, které zde je již v současnosti v případě rakovinotvorného polutantu benzo(a)pyrenu nadlimitní.

S ohledem na výše uvedené podatel žádá, aby byl záměr dále posuzován dle zákona EIA a aby byly podkladové dokumenty doplněny a přepracovány ve smyslu výše uvedených připomínek.

V Horních Počernicích dne 11. 1. 2019

Rada MČ Praha 20